

INSPIRATIONSMATERIALE

FOR 0. - 5. KLASSETRIN

PROFESSOREN OG
EN OPLYSENDE, SKØR, MUSIKALSK OG BÆREDYGTIG FORESTILLING
GENBRUGSMASKINEN

STARRING
NIELS-PETER KLØFT

Instruktør: Niels Grønne / Manuskript: Grønne & Kløft
Dramaturg: Jørgen Rosch / Scenografi: Christian O. Clausen
Komposition og lyddesign: Thomas Dinesen
Hår og dukker: Annika Nilsson / Kunstige tænder: Per Christensen
Kostumer: Nadjaviga Vela Eviayea Jensen / Teknik og lys: Per Aagaard

I samarbejde med **YderZonen** Trelleborg Fonden
og støttet af **Trelleborg Fonden**

DANSK RAKKERPAK

DANSK RAKKERPAK & FASTER COOL · NÆSTVEDS INTERNATIONALE EGNSTEATER
GRØNNEGADE 10 · 4700 NÆSTVED · TLF. +45 2178 4748 · POST@DANSKRACKERPAK.DK · DANSKRACKERPAK.DK

INSPIRATIONSMATERIALET ER UDARBEJDET I SAMARBEJDE MED
ANNE BURUP NYMARK & NANNA BØNDERGAARD – M. STØTTE FRA:

KULTURREGION STORSTRØM

Kære underviser

Dette inspirationsmateriale er fyldt med gode idéer til, hvordan I udvider jeres teateroplevelse med forestillingen "Professoren og Genbrugsmaskinen".

Grundet forestillingens meget brede målgruppe, der både spænder over indskoling og mellemtrin, byder materialet på opgaver for og idéer til både store og små. Derfor beder vi dig som lærer om at hjælpe til med at differentiere og tilpasse opgavernes omfang og abstraktionsniveau til netop din givne målgruppe.

Materialet består af en bred vifte af opgaver og idéer, hvor eleverne både i plenum, i grupper og hver for sig gennem kreative, kropslige, refleksive og dialogiske tilgange skal arbejde med temaer såsom bæredygtighed, genanvendelse og affaldssortering. Dit brug af materialet kan således variere fra bare at dykke ned i en enkelt af opgaverne til at skabe et større ugeforløb, hvor hele skolen fokuserer på disse tematikker.

Nogle af materialets opgaver kan sagtens bruges inden, I har set forestillingen til at spore eleverne ind på forestillingens tematikker - mens andre giver mere mening at gå i kast med, efter I har været i teatret, så I har forestillingen som et fælles referencepunkt at perspektivere opgaverne til.

Rigtig god fornøjelse med inspirationsmaterialet!

Niels-Peter Kløft i rollen som Professoren. Fotograf: Søren K. Kløft

Om forestillingen

Professoren ved alt om genbrug og genanvendelse af affald, og han demonstrerer stolt sin enestående genbrugsmaskine for publikum. Den kan genanvende både metal, papir, glas og plastic – ja, i princippet hvad som helst. Alt går fint, lige indtil kaninen Albert, som professoren passer for sit barnebarn, tisser på ham og forsvinder ind i maskinen....

En oplysende, skør, musikalsk og bæredygtig forestilling med tekniske finurligheder, opbyggelig morale og en sprudlende Niels-Peter Kløft på scenen.

Yderzonen – AffaldPlus' formidlingscenter

Forestillingen er skabt med støtte fra - og i samarbejde med YderZonen, der er AffaldPlus' unikke og eventyrlige formidlingscenter - <https://affaldplus.dk/yderzonen> - hvor børn og unge fra de seks ejerkommuner kommer på besøg. Her undervises de i bæredygtighed og får en grundlæggende forståelse for, hvordan innovation og udvikling er nøglen til en varig og bæredygtig udnyttelse af Jordens ressourcer.

Krediteringer

Medvirkende: Niels Peter Kløft / Manus: Grønne & Kløft / Instruktør: Niels Grønne / Dramaturg: Jane Rasch / Scenograf: Christian Q. Clausen / Komposition og lyddesign: Thomas Dinesen / Hår og dukker: Annika Nilsson / Kunstige tænder: Per Christensen / Kostumer: NadjaViga / Teknik og lys: Per Aagaard / Fotograf: Søren Kristoffer Kløft.

Find dit skrald

Til det her materiale skal der generelt i alle opgaver bruges diverse former for skrald; Bioaffald, plastikdåser, ødelagte brugsgenstande, dimsedutter, emballage, tomme flasker, kartoner, gamle smykker, aflagt tøj, gamle skruer, mormors gamle gebis, ødelagt legetøj – alt det vi regner for udsmid, men som set i et nyt lys kan få en ny og vigtig funktion.

I skal derfor på tur ud i lokalområdet eller på opdagelse i gemmerne i elevernes hjem for at finde og samle en masse skrald og genbrugsting, som I skal tage med jer tilbage til skolen. Derefter er I klar til at give jer i kast med alle dele af det nærværende materiale.

Forstå dit skrald i det store system

I forestillingen siger professoren en masse uforståelige ting og bruger mange svære ord. Han taler bl.a. om genbrug og genanvendelse af affald, jordens ressourcer ikke er ubegrænsede, metallet aluminium, energimængde og varme-energi, bioaffald, brugskunst, sortering af plast, vegetarmad og kaninføde samt global opvarmning. De følgende opgaver handler om at undersøge elevernes forståelse af de ovenstående begreber eller ord, som er i relation til forestillingens tema om klima, genanvendelse og genbrug, f.eks. økosystem, bæredygtighed, klimaændringer, veganer, pescetar og flexitar.

Kend dit skrald

Det er oplagt at tage en fælles snak i klassen om, hvordan eleverne forstår de forskellige ord og begreber fra forestillingen. I kan lave en liste med de ord, I er nysgerrige på, og så lade eleverne opklare ordets betydning som små professorer, der med deres egne notesbøger i hånden går på jagt på nettet eller i fagbøger efter testresultater.

Når skrald får krop

I kan også lave kropslige undersøgelser af, hvordan eleverne forstår ordene. Hvordan ser eleverne ud, hvis de fysisk og nonverbalt med deres kroppe skal vise ordet *bioaffald*, *global opvarmning* eller *kaninføde*?

Du kan inddele eleverne i grupper på 4-6 og bede dem om at sprede sig ud på gulvet stående i grupperne. Sig højt til dine elever: "Inden jeg har talt til 10, skal I være..." Start med et nemt ord fx en firkant eller et 8-tal. Gå derefter over til tredimensionale ting som fx en isbjørn, en rygsæk eller en madkasse, og dernæst til de mere abstrakte begreber og fænomener, som bruges i forestillingen fx global opvarmning, bioaffald og klima. Tæl langsomt til 10. Imens skal grupperne samarbejde om med deres kroppe at danne et gruppebillede af det respektive ord. På "10" skal alle eleverne fryse i deres bevægelser og blive til en fælles statue af ordet. Gå en kort runde ved de forskellige statuer og kommenter på elevernes samlede udtryk og kreativitet og spørg evt. til, hvorfor deres frysebillede ser ud, som det gør.

Hvordan har de forstået og fortolket ordet kropsligt? Hvilke forskelle og ligheder er der i gruppebillederne?

Hvis du var skrald...

En anden måde at undersøge ordene på kan være ved at undersøge deres materialitet. I forestillingen laver genbrugsmaskinen f.eks. en masse dåser om til en metalbar, og en gammel sko bliver til en bøf. En sko er lavet af læder f.eks. fra en ko, en bøf kommer også fra en ko.

I skal nu sætte jer i en rundkreds og placere en genstand i midten. Herefter skal eleverne først komme med bud på, hvilket materiale genstanden er lavet af, og dernæst lave kropslige udtryk for, hvordan materialet ser ud;

Hvordan kan man med kroppen vise papir? Hvordan kan man gå som papir? Hvordan lyder papir?

Sortér dit skrald

Flere gange i forestillingen taler professoren om at sortere affald. Hans genbrugsmaskine kan sortere metal, pap, plastik og glas. Maskinen sorterer fx plastikposen fra metalbaren, og professoren er lige ved at smide posen ud i skraldespanden, men retter sig selv i sidste øjeblik og siger: "Nå nej, posen skal i plastaffald". De følgende opgaver handler om at lære de forskellige sorteringslag i affaldssystemet.

I skal nu selv prøve at sortere affald med det sigte at finde frem til og blive bevidste om, hvad de forskellige skrald- og emballageelementer kan genbruges og transformeres til. I kan starte med at undersøge, hvilke sorteringsystemer eleverne kender til.

Kender eleverne de forskellige affaldssymboler? Hvordan sorterer de affald derhjemme og på skolen?

Hver dansker smider i gennemsnit 610 kilo affald ud hvert år. Faktisk kan mere end 95% af vores affald anvendes til nyttige formål, men det kræver, at vi sorterer det. Og for at kunne det, er det godt at kende til affaldstrekanten:

Hvad betyder de forskellige betegnelser i affaldstrekanten? Og hvilke materialer hører under dem?

Fra at have talt en masse om sortering skal eleverne nu selv på gulv og prøve deres viden af i en sorteringsleg. I kan lægge en masse forskelligt affald på et bord og ved siden af opstille et sorteringsystem, som følger affaldstrekanten. Herefter inddeles eleverne i to hold, der nu skal i gang med en sorteringsstafet. To elever fra hver gruppe må sammen gå op og fysisk mærke på materialerne samt vælge en genstand, som de placerer, der hvor de mener, den hører til i sorteringsystemet. De må gerne tale sammen undervejs. Når de har sorteret rigtigt, kan to nye elever fra gruppen gøre deres forsøg på at sortere. Legen fortsætter, til bordet er tomt, og den gruppe, der har sorteret flest genstande, har vundet stafetten.

Hvis I ikke har fået nok af at have hænderne i affald eller synes, I har brug for mere viden om, hvordan vores affald sorteres, så kan en tur på den lokale genbrugsstation anbefales. Flere steder, bl.a. Yderzonen i Næstved eller Genbrugsstationen i Avedøre, tilbyder undervisning af formidlere, der synes, affald er det sejeste, og som ved alt om, hvordan affald kan blive til en ressource, når det sorteres og genanvendes.

Leg med dit skrald

Teater er leg med fantasien. Professoren i forestillingen er også lidt af et legebarn. Han fjoller rundt, danser og laver skøre ting, og han er god til at forestille sig og opfinde alt muligt, ud af det han har, så han hele tiden har noget at lave og lege med. I de følgende opgaver skal der leges forskellige bevægelses- og fantasilege.

Skraldedansen

Eleverne skal sammen lege stop-dans med forskellige genbrugsting og -materialer. Hver elev får en ting eller et stykke genbrugsmateriale i hånden. Nu skal de danse rundt i lokalet til noget festligt musik. Når musikken stopper, skal alle stå stille, og du bestemmer hvor på kroppen, de skal placere deres objekt/materiale. Når musikken starter igen, skal de danse videre nu med objektet placeret på den valgte kropsdel. Når musikken standser næste gang, skal eleverne igen stå stille, og der bestemmes en ny kropsdel til at placere objektet/materialet på.

Hvor placerede I objekterne/materialerne på kroppen? Og hvad skabte det af nye og skøre danse-måder?

Gulvet er lavet af skrald

Eleverne skal bruge deres fantasi og forestillingsevne til at bevæge sig, som om gulvet er lavet af skrald. Bevæg jer rundt i lokalet, mens I f.eks. forestiller jer, at gulvet er lavet af diverse genbrugsmaterialer fx metaldåser, plastikbestik, toiletpapir, glasskår, tyggegummi osv., som I alt sammen skal gå hen over. Hvordan lyder det, og hvordan og i hvilket tempo går man og ser ud i hovedet, når man skal gå på søm? Lad efterhånden eleverne selv finde på idéer til materialer.

Hvilke materialer er gulvet lavet af? Og hvilke bevægelser, lyde, tempi og udtryk skabes?

Hva' det for noget skrald?

Eleverne skal bruge deres fantasi til at forestille sig, hvordan en velkendt ting kan bruges på forskellige måder. Sæt jer i en rundkreds. Hver elev får nu en ting eller et genbrugsmateriale i hånden. På skift skal eleverne vise deres ting til de andre i kredsen og fortælle, hvad det er, og hvad den bruges til/hvor det kommer fra. Derefter skal de selv opfinde, hvad tingen ellers kunne være - ligesom professoren i forestillingen: Det her er en metaldåse, som man bruger til at opbevare makrel i, men det kunne også være et legetøjsskib.

Hvilke idéer til nye fantasi-ting opstod der ud af materialerne? Var det svært eller nemt at finde en anden måde at bruge tingene på, end deres faktuelle funktioner?

Brug dit skrald

Der findes uendeligt mange ting, som vi bruger og smider væk, men hvad hvis vi satte dem sammen på nye måder? Kan vi give tingene nyt liv ved at kombinere dem på sjove måder? I forestillingen laver professoren fx en kartoffellampe. Ja, du hørte rigtigt, du kan nemlig få en lille lampe til at lyse ved at forbinde den med en kartoffel. I kan jo selv prøve. I forestillingen laver professoren også en cykelstysstegepande, da han sender et cykelstyr og en ødelagt stegepande gennem genbrugsmaskinen. I de følgende opgaver arbejdes der med at sætte objekter sammen på nye måder, således at gamle ting kan få en helt ny funktion.

Fra skrald til guld

Ved at bruge vores fantasi, en god limpistol, noget ståltråd og en masse genbrugsmaterialer, som I sætter sammen på sjove og nye måder, kan I ligesom professoren opfinde helt nye genstande. Opgaven kræver diverse genbrugsmaterialer; Gamle dåser, legetøj, knapper, briller, sko, smykker, plastikbeholdere, stof etc. Du kan som lærer vælge at styre hvilke materialer, der arbejdes med, eller lade eleverne tage ting med hjemmefra.

I kan med fordel lade jer inspirere af billeder med forskellig genbrugskunst:

Hvilke idéer får eleverne til diverse genbrugsoptfindelser? Et markreldåsedampskib, origamipapirtrylleri, en barbieske, en skomand eller måske en slipsekjole?

Når eleverne har produceret deres genbrugskunstværker, kan I give dem helt nye sjove navne og funktioner samt lave en lille udstilling for hinanden.

Når skrald kommer på museum

I forestillingen har professoren en vogn, hvorpå hans genbrugsmaterialer står. Det er også på vognene, han stiller isbjørnen. Se på billedet nedenfor.

Gå på opdagelse i vognen, som var den en lille udstilling - et tableau, på et museum. I kan starte med kun at beskrive hvilke genstande, der er på vognen. Dernæst kan I tale om, hvad genstandene hver især fortæller:

Hvilke historier og relationer skabes, når genstandene er placeret sammen på vognene? Hvad betyder det, når professoren placerer isbjørnen på globussen, som står på vognen og siger: "Du skal være her på Grønland Fru Isbjørn"?

Lav derefter enten i grupper eller individuelt jeres egne tableauer, der siger noget om genbrug, med genstande I selv finder. Når tableauerne er skabt, kan I besøge hinandens udstillinger:

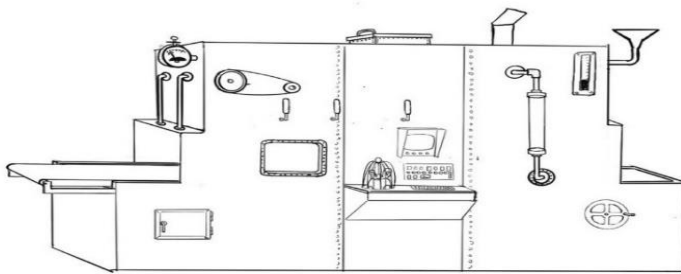
Hvilke relationer opstår der, og hvilke historier er på spil i tableauerne?

Fra skrald til teater

I forestillingen leger professoren med sit nyopfundne makreldåsedampskib; Han placerer det i et vandbad, skubber til det, tager en kaptajnasket på og begynder at tale med en imaginær besætning, som han overtaler til at sejle: "Så letter vi anker, folkens!" - alt imens der spilles sømandsmusik.

På lignende vis kan I nu bruge jeres egne nyopfundne genbrugsobjekter og tableauer til at lave en lille dukke/objektteaterforestilling; Tableauerne kan være scenografien, dvs. der hvor teaterstykket foregår, og med jeres fantasi kan I puste nyt liv i de døde objekter og gøre dem til levende dukker; Ved at lade dem tale og bevæge sig samt tilføre musik kan I skabe en lille fortælling ligesom professorens.

Hvilke fortællinger opstod ud af legen med tableauerne og genbrugsobjekterne?

"Genbrugsmaskinen" / Skitse af scenograf, Christian Q. Clausen

Put dit skrald i maskinen

Professorens genbrugsmaskine kan som den eneste i verden genanvende både metal, papir, plastik og glas. Maskinen er derfor også en forvandlingsmaskine, der kan lave ting om til noget andet f.eks. bliver en sko til en bøf, og en rygsæk bliver til monsteret Mikkel Fjällræv. Professoren ender endda også selv med at ryge ind i maskinen og kommer ud igen forvandlet til en kanin. I de følgende opgaver arbejdes der kropsligt med at opfinde og bygge forskellige maskiner, der kan forvandle ét til noget andet.

Kropsmaskinen

Eleverne skal i fællesskab eller i to grupper bygge én stor aktiv og dynamisk maskine bestående af dem selv som de enkelte maskindele. Én elev går op på "scenen" og laver en mekanisk bevægelse med sin krop og en tilhørende lyd. Derefter går en ny elev op og laver en anden bevægelse og lyd i relation til den elev, der allerede står på "scenen", og sådan fortsætter de andre elever, indtil alle er oppe og igang på gulvet samtidig - dvs. maskinen hele tiden udbygges.

Du kan som lærer derefter prøve at skrue op og ned for maskinen både ift. hastighed og lydniveau på en skala fra 1-5. Eleverne skal forsøge at lytte til hinanden ift. den rytme af lyde og bevægelser, der opstår i deres samspil.

Hvad er det for en kropsmaskine, I har opfundet? Hvad kan den bruges til?

Menneske-transformations-maskinen

Eleverne skal transformere sig fra mennesker til forskellige dyr og væsener - det kan være ægte såvel som fantasidyr. I skal bruge en form for afskærmning, som eleverne kan gå om bagved, og

som derved kan agere jeres transformationsmaskine. Lad eleverne på skift gå om bag afskærmningen og komme ud på den anden side nu transformeret til et eller andet dyr vha. deres krop og stemme.

Hvilke dyr kommer ud af maskinen? Er det dyr, I kender? Eller nyopfundne væsener?

Forvandlingsmaskinen

Eleverne skal bruges deres forestillingsevne til at forvandle alverdens objekter til noget helt andet - kun fantasien sætter grænser. Stil jer i en rundkreds; Forestil jer, at I alle står ved en stor rund maskine, hvor der kører et maskinbånd mellem jer. På skift tager eleverne en fiktiv ting op fra maskinbåndet og viser vha. deres krop og stemme, hvad det er for en ting, hvorefter de forvandler det til noget helt andet, som de så igen sætter ned på båndet, der kører videre til den næste i rundkredsen, som tager imod tingen og derefter forvandler den til noget helt andet.

Hvad for nogle forskellige objekter opstod der på maskinbåndet?

Skrald i fremtiden

Til slut i forestillingen siger professoren til isbjørnen på globussen: "Undskyld Fru Isbjørn. Jeg når ikke at få løst den globale opvarmning. Du må nøjes med et nedkølende fodbad." Han placerer isbjørnen i en skål med vand og forlader scenen. På magisk vis, i dæmpet blåligt skær, brøler bjørnen herefter, maskinen starter, og isbjørn og skål kører gennem maskinen og kommer ud igen nu på et isbjerg med to unger. I teatrets fiktive ramme kan vi forestille os verdener og virkeligheder, som ikke eksisterer - Det er derfor også muligt at forestille os, hvordan fremtiden kan blive. De følgende opgaver handler om fremtiden og om, hvad vi selv kan gøre for at påvirke den.

Fremtidsfortællinger

Indled en fællessnak om, hvad der sker i slutningen af forestillingen;

Hvad betyder det, at vi på den ene side må vente på, at problemet med den globale opvarmning løses, imens isbjørnen står i vand til knæene, og at vi på den anden side får en slutning, hvor isbjørnen ikke bare har fået sit isbjerg igen, men nu også to små unger?

Hvorfor slutter den, som den gør med isbjørnen og isbjerget? Hvad siger det om forestillingens tanker om fremtiden?

I kan nu ved hjælp af jeres fantasi og forestillingsevne lege med at omforme jeres fremtidstanker og -forventninger til fremtidsfortællinger ved f.eks. at arbejde med dystopiske versus utopiske fortællinger produceret i form af tegninger, collager, tegneserier eller mundtlige og skriftlige tekstproduktioner. I kan også bruge jeres indsamlede skrald til at lave fremtidslandskaber.

Hvilke forestillinger om fremtiden havde I? Hvilke fortællinger og fremtidslandskaber opstod der?

Fremtidsdrømmenes maskine

I forestillingen kan genbrugsmaskinen lave ting om til noget andet; Tænk hvis der fandtes en maskine, der kunne forvandle vores nutidige bekymringer og problemer til en bedre fremtid! Eleverne skal forestille sig, at en sådan maskine eksisterer og derpå individuelt vælge tre ting, som, de synes, er vigtigt at få løst for at få en bedre fremtid.

Herefter skal eleverne i grupper diskutere, hvilke problemer de vil putte i maskinen, så de med professorens terminologi kan blive fikset. De kan udarbejde en prioriteringsliste eller indsnævve

deres individuelle bud til tre problematikker, de synes, er vigtige at få løst. Afslut med en fælles opsamling, hvor eleverne skal argumentere for deres valg.

Hvorfor har I valgt netop at putte de ting i maskinen? Og hvad vil der ske, når de kommer i maskinen?

Nemmere sagt end gjort

Der findes ikke nemme løsninger på den globale opvarmning; Det burde være de voksne, der løste det, men hvad kan vi som enkeltpersoner alligevel gøre for at gøre verden til et bedre sted? I kan lave en fælles brainstorm, hvor alle kan byde ind med idéer hertil. Her kan I f.eks. tage fat i koblingen mellem isbjørnen og madpakken i forestillingen; Hvad betyder det mad, vi spiser, for isbjørnen? I kan også tale om, hvorfor professoren taler om kaninføde, og hvordan det hænger sammen med, at vi alle sammen burde spise mindre kød? Og I kan undre jer over, hvad køernes prutter har at gøre med det?

Sammen i klassen kan I lave et manifest, hvor elevernes idéer til handlinger, de selv kan foretage sig, skrives ind. Manifestet kan ophænges i klassen som en daglig påmindelse om det, I selv vil og kan gøre for verden. Manifestet kan løbende revideres, ligesom I løbende kan tale om, hvorfor det er nemmere sagt end gjort?

Hvor langt et manifest kunne I lave? Har I fået nogle gode idéer, I har lyst til at dele med andre?

Genbrugs-drama-workshop tilbydes

Kære underviser, materialet er ved at være ved vejs ende. MEN hvis du har fået blod på tanden til endnu mere viden og arbejde med skrald, har du mulighed for at udvide teaterpakken med:

Genbrugs-drama-workshoppen - under sloganet:

”Skibet er ladet med genbrug” ledet af skuespiller Niels-Peter Kløft

Ved at genbruge gamle lege som ”ta’ fat”, ”rødt lys stop” og ”skibet er ladet med” visualiseres genbrugs og genanvendelsestanken. Med det fysiske udtryk og samarbejdet i højsæde sættes eleverne til at bygge genbrugsmaskiner med deres egne kroppe og lyde. Med udgangspunkt i den eksalterede professor, skal eleverne lave deres egne professor parodier. Og slutteligt skal kaninen Albert og den frygtelige Fjeldræv emitteres ... Nej.. der leges ikke ”Rødhætte og Ulven”.. men ”Albert og Ræven”!

Du meget velkommen til at kontakte os – via e-mail: post@danskrakkerpak.dk og/eller på tlf. 21 78 47 48 – hvis du vil høre nærmere både angående workshoppens indhold og pris.

Mere om skrald

På nettet finder du også et hav af allerede eksisterende hjemmesider og skolemateriale, der arbejder med emner som genbrug, genanvendelse og affaldssortering. Herunder ser du en håndfuld af dem:

<https://bedstsammen.kk.dk/skole/undervisning-og-viden-om-affald>

<https://www.groen.kk.dk/KBU/Alt%20om%20os/Miljoeteamet/Skoler%20og%20Fritidshjem/Affald/Undervisning%20om%20affald>

<https://www.affald.dk/da/undervisere/undervisningsmaterialer.html>

<https://www.skoven-i-skolen.dk/content/dit-affald>

<https://emu.dk/search?search=affald&f%5B0%5D=omrade%3A5&b=t5&submit=>